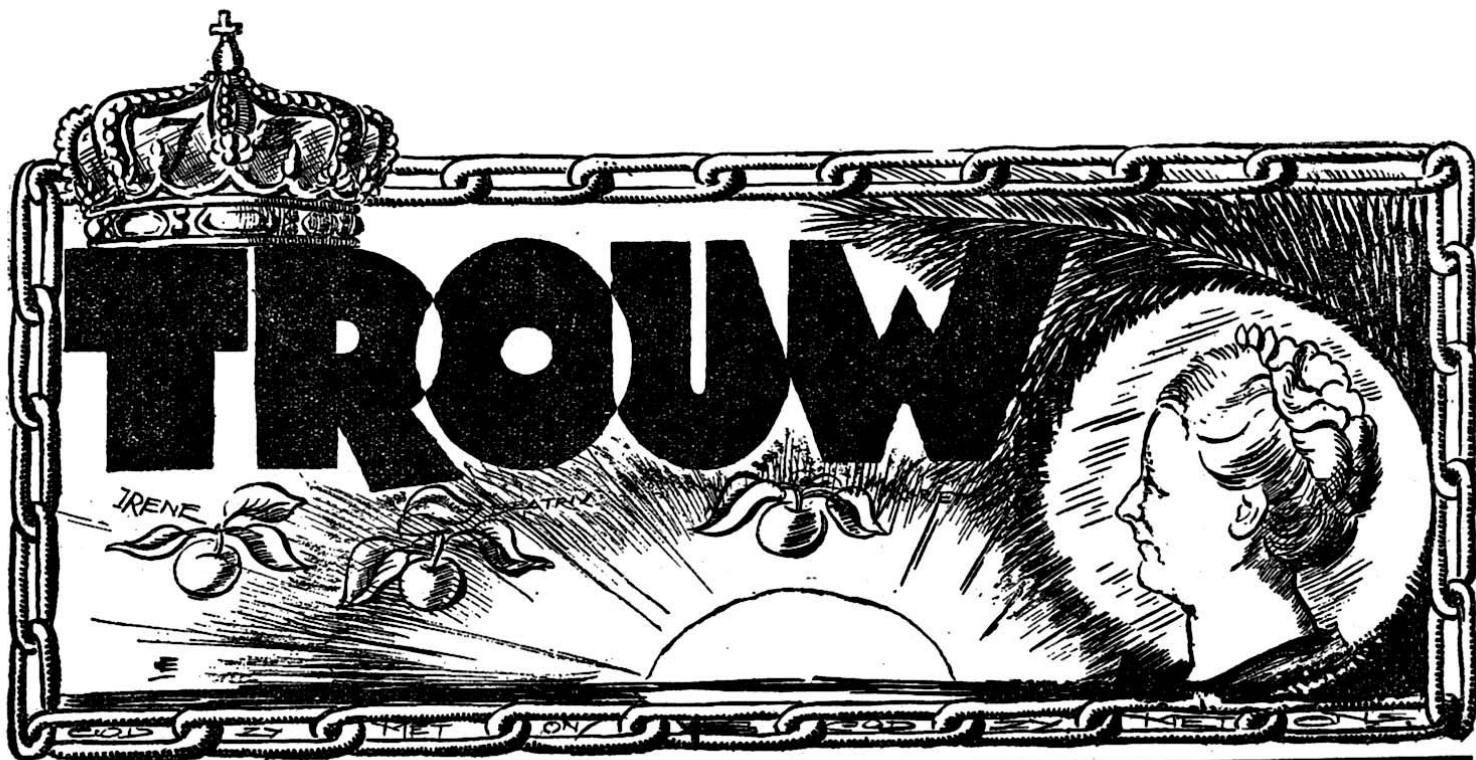

2e JAARGANG
No. 2

Ja, zij zullen
Zich vervullen
Deze tijden van geluk,

Deez' ellenden
Gaan volenden
En verpletterd wordt het juk.

MIDDEN
FEBRUARI 1944

Ons verzet nu - en de toekomst

De ontwikkeling der dingen brengt ons in een steeds moeilijker parket. De tegenstellingen tusschen de oorlogvoerenden spitsen zich toe. Het gaat er om: Er op of er onder. De onverzoenlijkheid niet van menschen, maar van beginselen treedt steeds duidelijker aan het licht.

Meer en meer betreft de vijand ons volk direct in zijn afweersrijd. De bevelen, vergezeld van bedreigingen, om te doen wat niet geschieden *moet* en dus niet geschieden *mag*, zijn niet van de lucht.

Wij beleven op het oogenblik de ineenstorting van de de-kool-en-de-geit-politiek, wij aanschouwen het faillissement van de Fredericks-Hirschfeld tactiek.

„Alle inwoners zonder onderscheid behooren er van doordrongen te zijn, dat het verrichten van ongeoorloofde werkzaamheden een daad is van verraad tegenover hun land, dus moreel verwerpelijk en bovendien strafbaar.”

„De ambtenaren zullen naar beste krachten dit besef levendig houden.” Dit is niet een opmerking van de fanatieke, van werkelijkheidszin beroofde, clandestine pers. Het staat te lezen in de in Mei 1937 door de Nederlandsche Raad van Ministers vastgestelde „aanwijzingen” voor de bestuursorganen ingeval van een vijandelijken inval.

Dit besef is niet levendig gehouden. En daarom is er nu bij velen zooveel aarzeling, zooveel onkunde, zooveel onmacht, nu het er om gaat om met het pistool op de borst den eisch van den vijand, om zelf de vesting te bouwen waar onze eigen menschen straks tegen moeten verbloeden, te weerstaan.

Het zijn niet de leiders van de door sommigen verguisde politieke partijen, maar het zijn de hogere ambtenaren, de burgemeesters, de leiders onzer industrie geweest, het zijn geweest de menschen, die indertijd den Arbeidsdienst zoo gezond voor onze jeugd vonden, die hun stem voor de Winterhulp verheven hebben voor al die heerlijke anti-splijtzwaam dingen, die over „Nederlandsch socialisme” liepen te kletsen toen het verzet gepredikt moest worden, die verantwoordelijk zijn voor het feit, dat nu vele Nederlanders hun ziel verkoopen, omdat zij meenen dat hun leven gevaar loopt.

Dit moet gezegd worden. Niet om menschen te diskwalificeeren, maar om de verantwoordelijkheden vast te leggen, nu de gevolgen catastrophaal dreigen te worden.

Hoe moet het nu, als de burgers worden opgeroepen om ver-

plicht te werken aan vliegvelden, vestingwerken enz. Een ongeargumenteerd, een goedkoop advies om niet te gaan, alleen speculerend op sentiment lijkt ons ongenoegzaam. Wij moeten weten wat wij doen en wat wij niet doen en de redenen die daartoe leiden. Daarom moeten wij het karakter van dezen oorlog, ons, zonder aflaten, voor den geest stellen.

Duitschland poogt de wereld te onderwerpen, te nazificeeren. Deze poging gaat rechtstreeks in tegen de Nederlandsche traditie, tegen den Nederlandschen geest, die ons volk en onzen staat sinds den vrijheidsstrijd en reeds in vele opzichten daarvoor, eigen zijn. Daarom moet de verzetsbeweging in den vollen zin des woords nationaal geacht worden.

Voor diegenen onder het Nederlandsche volk, die zelf leven uit het christelijk geloof, dat voor en na die Nederlandsche traditie, dien Nederlandschen geest gestempeld heeft, krijgt deze oorlog een nog veel scherper karakter.

Duitschland is een bewust heidensch land, met bewust heidensche idealen. Het streeft daarom naar een orde van zaken, die wij op grond van de eischen, die God ons stelt, niet kunnen aanvaarden. De bezetter vraagt van ons dingen, die wij niet mogen doen. Wij mogen niet meewerken aan de komst van het heidendom. De zaken staan op het oogenblik scherp genoeg, dat wij het zoo kunnen stellen. Men kan niet bidden: Uw Koninkrijk kome en tegelijkertijd spitten voor den vijand. Dat het ook nog formeel niet mag, dat het in strijd is zoowel met 's vijands vollen rechtelijken als onzen wettigen plicht (zie Aanwijzingen boven geciteerd) komt er nog overheen.

Maar nu liggen wij onder. Wij zijn overstroomd met dwangmaatregelen. Wij zitten verward in een net, dat de vijand over ons heen geworpen heeft en dat ons, willen wij met onze gezinnen zoo ongeveer blijven leven gelijk wij gewoon waren, maar één mogelijkheid laat: Doen wat de vijand zegt.

Dat is nu de mentaliteit waartegen wij steeds gevochten hebben. De geest, die in Nederland wou redden, wat er nog te redden was, die het belang der bevolking zag als een kwestie van zoo gering mogelijke lasten voor de bevolking en niet als een kwestie van het behoud van den goeden geest.

Deze geestesgesteldheid leidt tot daden, die in strijd zijn zoowel met onzen formeelen plicht als met de geestelijke eischen, die daarachter liggen.

Wat de eerste betreft, er staat in de „Aanwijzingen”: „Worden dergelijke werkzaamheden geëischt, dan zullen de Nederlandsche bestuursorganen in het bezette gebied met den meesten nadruk daartegen moeten protesteeren, terwijl ieder, die aan die werkzaamheden zou moeten medewerken, dit beslist moet weigeren, **wat daarvan ook de gevolgen mogen zijn.**”

Dit is op zich zelf al genoeg. Laat ieder het lezen. Zelfonderzoek kan hier zeker geen kwaad. Maar er is meer. Deze daden, deze medewerking verleend aan den vijand, hebben ten doel en dragen er toe bij ons leven te stuwen in een richting, die wij niet mogen gaan en waardoor ons geestelijk leven gaat verstikken, het geestelijk leven, waarvan wij niet alleen voor ons zelf en onze kinderen rekenschap verschuldigd zijn aan God, maar dat ook eens ons volk tot aanzijn riep, zijn traditie voedde en dat nu nog de kracht van ons volk — wil het zich zelf blijven — moet zijn. Juist daarom moeten wij ons hier blijven verzetten. Waar de taak van den soldaat ophoudt, begint die van den burger.

Als zoodanig is deze oorlog in geestelijken zin totaal. Tegenover de plichten, die deze totale oorlog ons oplegt, is op den duur geen beroep op het stoffelijk belang der bevolking meer mogelijk. Want: Het belang onzer bevolking is ons geestelijk leven. En dat is slechts gediend door een volstrekt verzet overal waar het aangetast wordt.

En nu de toekomst. Deze oorlog is niet een strijd om het behoud van iets dat wij hadden. Hij is zelfs niet in de eerste plaats een strijd om de geestelijke resultaten van het verleden. Hij is een strijd om ons zelf, om ons toekomstig zelfbestaan. In onzen strijd tegen den Duitscher, in onzen afweer van datgene wat hij van ons maken wil en wat wij niet willen zijn, openbaren wij, wat wij wel willen zijn, wat wij moeten zijn, omdat God ons aldus hebben wil.

Voeren wij dien strijd niet, denken wij: „Laten de Engelschen en Amerikanen ons maar „bevrijden”, dan zullen wij ons zelf wel weer zijn”, dan zou blijken, dat er niets meer te bevrijden is. Wie innerlijk gecapituleerd heeft, kan van buiten af niet meer geholpen worden. Hij kan later ook niets meer doen. Wij staan voor de keus: Nederlander te blijven, d.w.z. te vechten voor de „eigen zaak”, ook al gaan wij er individueel in grooten getale bij te gronde, of Duitscher te worden, d.w.z. den knuppel te kussen die ons slaat. Als wij dat laatste zouden kiezen, dan is de bevrijding slechts een Engelsch belang, want Nederland zou er dan niet meer zijn.

Daarom moet aan het Nederlandsche volk steeds weer het geestelijk karakter van onzen strijd tegen Duitschland voorgehouden worden. Ons volk moet begrijpen, dat het hier gaat om een oorlog, waarbij niet slechts ons staatkundig, maar ook ons geestelijk en nationaal bestaan op het spel staat; dat het grondschema van de oorlogstegenstelling van religieusen aard is en dat onze houding daarin dus over ons geestelijk bestaan beslist. Ons volk moet begrijpen, dat het er niet om gaat dat wij, zoo goed en zoo kwaad als het gaat, het eind halen en dat wij daarom al heel flink zijn als wij door sabotage en dergelijke dat eind trachten te verhaasten. Ons volk moet begrijpen, dat zijn eerste plicht dien van sabotage, d.i. technische hulp voor de militaire overwinning, verre te boven gaat. Ons volk heeft zijn volksgeweten zuiver te houden. Het moet onderscheiden, waar de bezetter dat geweten zoekt te knechten en moet daar ongehoorzaam zijn. Het moet begrijpen, dat het voor de toekomst van Nederland b.v. van meer betekenis is dat Nederlandsche ouders weigeren hun kinderen naar den Arbeidsdienst te zenden, omdat zij daar aan nazi-vergiftiging bloot staan (nog afgezien van andere gevaren, waarover elders in dit nummer), dan het doen ontspreken van een Duitschen trein. Want zonder die ontsparing kan Nederland ook nog wel vrij worden, maar iedere gang naar den Arbeidsdienst is een verkrachting van het Nederlandsche en christelijke geweten en brengt zoo een blijvend letsel toe aan de ziel van ons volk. Met het gaan spitten en graven voor den vijand is het niet anders.

Ons volk moet leeren verstaan, dat het „Nieuwe Nederland” niet is een land, dat wij gaan opbouwen volgens een zuiver ideaal na een afschuwelijke nachtmerrie, maar dat het Nederland der toekomst nu groeit uit den geloofsmoed en het geloofstekort, de beginselvastheid en de beginselloosheid, de karaktersterkte en de halfheid en slaphed, die wij nu aan den dag leggen.

Ons volk moet begrijpen, dat het voor de toekomst van Nederland niet van belang is, dat wij een ideaal voor later hebben, maar wel, dat wij een geestelijk beginsel en een onbuigzaam en zuiver karakter nu bezitten.

Ons volk moet leeren verstaan, dat, als wij doen wat wij als christenen moeten doen, dan alle andere dingen ons toegeworpen worden; dat het „als vrome christenen leven”, het doen van het militair en technisch belangrijke verzet, vanzelf met zich brengt.

EEN VERVALSCHT NUMMER VAN „TROUW”.

Omstreeks de jaarwisseling werden wij verrast door een vervalschte editie van het nummer van ons blad van midden November. Wij weten niet, welke instantie voor deze uitgave verantwoordelijk is. Wij vermoeden, dat zij uit den koker van het Departement van Volksvoorlichting en Kunsten komt. Het gebrek aan verstandelijk vermogen en zielkundig inzicht dat alle daden en producten van dit Departement kenmerkt — men zie slechts de vele reclameplaten — sierde ook de vervalsching van dit nummer van ons blad. De opzet moge geraffineerd zijn geweest, de uitvoering was stuntelig. Sommige artikelen waren vervalschte origineele artikelen, andere waren ongewijzigd overgenomen. Enkele artikelen waren weggelaten. Een enkel artikel was geheel nieuw. Aan laatstbedoeld artikel, dat over steun aan onderduikers handelt, herkent men het vervalschte nummer terstond. Het betoogt, dat de onderduikers het zoo erg koud hebben in den winter, dat er daarom door het Nederlandsche volk kleeren voor hen moeten worden ingezameld. Men moet die kleeren echter niet over de post sturen, omdat die onbetrouwbaar is, maar al die kleeren verzamelen in een paar centra in die provinciën, waar zich de meeste onderduikers bevinden. De onderduikers moeten dan zelf naar die centra toekomen om de kleeren af te halen. Een en ander misschien om de razzia's gemakkelijker aan hun prooi te helpen? Het is een beetje al te kinderlijk. De woordkeus van het artikel is ook de onze niet in menig opzicht. Wij zullen verder de vervalsching niet op den voet volgen. De bedoeling is om een anti-Russische stemming op te wekken, haat tegen onze Regeering in Engeland te zaaien enz. Het gevolg van sommige veranderingen en toevoegingen is echter, dat de eene zin op den andere slaat als een tang op een varken. Het nummer is vrij veel verspreid. Het is wel een aardige reclame voor ons blad. Het is ons opgevallen uit de politie-telex-berichten, dat er verscheidene van die vervalschte nummers aan de politie-bureaux zijn gedeponneerd. Men moet immers Duitschland-vijandige geschriften bij de politie inleveren!

„Volk en Vaderland” heeft aan dit nummer ook een artikel gewijd. Het is typeerend voor dit blad, dat het blijkbaar ons alleen maar kan bestrijden met behulp van een vervalscht nummer en door ons ten deele iets in de schoenen te schuiven, wat wij niet gezegd hebben. Wij kunnen natuurlijk niet beoordeelen of dit domheid of gemeenheid is. Dat is trouwens ook volkomen onbelangrijk, daar de meest welwillende objectieve waarnemer reeds sinds lang tot de conclusie is gekomen, dat dit blad volledig in het bezit is van beide hoedanigheden.

Om die reden en omdat wij in oorlogstijd discussie met den vijand principieel fout vinden, volstaan wij met deze oppervlakkige aanduiding van het geval ten behoeve van onze lezers.

OOK GIJ BRUTUS!.....

De spanning stijgt! De angst neemt toe! Angst voor de invasie... En in hun vrees, dat de landing der geallieerden, dank zij een door Rommel afgekeurden Atlantic-Wall, al te vlot verlopen zal, wordt ieder en alles aangegrepen om ons mooie land nog te elfder ure te vernietigen en tot gevechtsterrein te maken. Eeuwenoude boomen, natuur- en cultuurmonumenten worden met den grond gelijk gemaakt en menige plaats in ons vaderland door het graven van tank-vallen, het aanleggen van loopgraven en prikkeldraadversperringen, het opwerpen van betonnen mitrailleursneden in een vesting her-schapen.

Daartoe wordt de burgerij gevorderd. A raison van f 6.— per dag moeten, „mogen” zij aan een verdedigingslinie werken, die mocht zij inderdaad aan het gestelde doel beantwoorden, voor den Duitscher het leven, voor den Hollander den dood beteekenen zou.

30 Januari j.l. zei een nazileider: „Iedere schop aarde en iedere ton beton, die verplaatst wordt, beteekenen een vermindering van onze militaire zorgen en de verhooging van de veiligheid”.

Elke Nederlander dient zich de beteekenis van deze woorden te realiseren. Het wordt tijd elk masker af te werpen. Geen verontschuldiging mag hier gelden voor hen, die graven gaan. Wie graaft, graaft zijn eigen ondergang.

Wie hier meedoet, nu, in deze laatste fase van den oorlog, staat schuldig. De mogelijkheid bestaat, dat onze eigen landgenooten storm moeten loopen tegen deze vestingwerken. Moeten wij die dan opgeworpen hebben?

Dan geldt ook hier: Ook jij, Brutus?

Men weigere elken arbeid, Massaal verzet doe ook dit mislukken.

DE BOMBARDEMENTEN OP DUITSCHLAND.

Zware beukslagen dalen bij dag en bij nacht op het Duitsche thuisfront neer. De Engelschen en Amerikanen komen in dichte zwermen boven de Duitsche steden en werpen hun alles vernielende ballast neer op de fabrieken en de huizen, de dokken en de werven. Het brand, het rookt, het stort ineen en het brengt een cindellooze verwoesting teweeg.

Duitschland voelt nu eindelijk aan den lijve al de hardheid van den modernen oorlog. Niet alleen in den vreemde vallen zijn zonen bij honderd duizenden, ook inwendig is het bezig langzaam, tot stervens toe te verbloeden.

Er zijn menschen, die met zeker leedvermaak van deze vreeselijke bombardementen hooren. Volgens hen krijgt het Duitsche volk in al deze ellende slechts zijn verdiende loon en daarmee is voor hen de zaak afgedaan.

Anderen daarentegen worden verteerd van medelijden met al die onschuldige slachtoffers van deze luchtaanvallen. Zij doen niets dan gedachtenloos najammeren, wat de kranten hun voor-jeremieeren.

Beide houdingen zijn in hun uiterste consequentie onjuist. Eenerzijds is alle sentimentaliteit in den oorlog misplaatst, anderzijds is het behagen scheppen in de ellende van den vijand menschonwaardig en past dit zeker den Christen niet.

De eenige vraag, waar het op aan komt, is of deze bombardementen noodzakelijk en gerechtvaardigd zijn. Is dit het geval, dan moet men ze als doeltreffend strijdmiddel aanvaarden, ook al bevreut men het diep, dat in de moderne oorlogvoering van dergelijke vreeselijke middelen gebruik moet worden gemaakt.

Het volkenrecht kent geen absoluut verbod van luchtbombardementen. Op de Tweede Haagsche Vredesconferentie van 1907 werd weliswaar de bekende ballon-verklaring aangenomen, doch van de groote mogendheden werd deze alleen door Groot-Brittannië en de Vereenigde Staten geratificeerd. Deze verklaring hield in, dat voor een bepaald tijdperk, loopende tot aan de Derde Vredesconferentie, het werpen van projectielen en ontplofbare stoffen uit ballons of op andere dergelijke nieuwe wijzen zou zijn verboden.

Men verwachtte toen een derde vredesconferentie in het jaar 1915, die evenwel door den wereldoorlog werd verijdeld. De rechtsgeldigheid der verklaring is dientengevolge betwistbaar.

Ook art. 25 van het Landoorlogreglement van 1907 heeft betrekking op bombardementen. Het is daarbij n.l. verboden steden, dorpen, woningen of gebouwen, die niet verdedigd worden, met welke middelen ook aan te vallen of te bombarderen. Het begrip „verdediging”, dat gebaseerd was op de oude vestingsgedachte, leverde echter bij de toenemende betekenis van den lucht oorlog groote moeilijkheden op. Om een luchtbombardement te rechtvaardigen, zou men de aanwezigheid van één of meer stukken afweergeschut als „verdediging” kunnen opvatten.

De Commissie van Juristen in 1923 te Den Haag bijeen, heeft zich tot taak gesteld de burgerbevolking bij luchtbombardementen zoo veel mogelijk te beschermen. Aan een algemeen verbod viel niet meer te denken. Daarvoor was het luchtwapen reeds te belangrijk geworden.

De Juristen-commissie liet het verouderde uitgangspunt van het al of niet verdedigd zijn varen en verving dit door het beginsel van „militair object”. Het Luchtoorlogreglement van 1923 verbiedt derhalve een bombardement met het doel de burgerbevolking te terroriseren of privaateigendom zonder militair karakter te vernielen.

Het bombardement is slechts wettig, wanneer het gericht is tegen een militair doel, d.w.z. een doel, waarvan de geheele of gedeeltelijke vernietiging voor den belligerent een uitgesproken militair voordeel zou opleveren.

Het reglement door de Juristen-Commissie opgesteld is niet omgezet in een verdrag en bezit dus als zoodanig geen rechtskracht, al moet er ongetwijfeld zekere morele kracht aan worden toegekend. Dit laatste gaat evenwel slechts zoover, als dit aan beide zijden door de oorlogvoerenden wordt erkend en toegepast.

Practisch staat de zaak dus zoo, dat de oude ballonverklaring van 1907 niet rechtsbindend is, dat art. 25 van het L. O. R. wegens het verouderd begrip van „verdediging” bij de toepassing onoverkomelijke moeilijkheden oproept en dat de verbodsbepalingen van 1923 tot de vrome wenschen zijn blijven behooren.

Het luchtwapen valt dus onder dezelfde regelen van gewoonterecht, die heel het oorlogsrecht beheerschen. Daarbij gold tot dusver als algemeene regel, dat de burgerbevolking zooveel mogelijk moest worden gespaard. De totalitaire staten, die den totalen oorlog hebben geproclameerd en aan hun vijanden hebben ongedrongen, hebben het heerschend beginsel van onderscheid tusschen combattanten en niet-combattanten uitgewischt.

Duitschland is het geweest, die het eerst de burgerbevolking aan meedoogenlooze bombardementen heeft blootgesteld. Warschau, Rotterdam, Coventry en Londen zijn er de sprekende voorbeelden van. Met name het bombardement van Rotterdam was niets dan een terreur-aanval om ons land tot capitulatie te dwingen.

Had Duitschland er de macht toe gehad, dan zou het met deze bombardementen zijn doorgestaan. De bekende uitspraak van Hitler in een van zijn voormalige brallende redevoeringen: „Wir werden ihre Städte ausradieren”. (Wij zullen hun steden wegvagen), is duidelijk genoeg.

Op zichzelf is dit bombarderen zuiver en alleen als middel van terreur om de kracht van den vijand te breken, zeker een morele misdaad. Anders staat de zaak echter, indien dit middel toegepast wordt als repressaille-maatregelen. Het volkenrechtelijk gewoonterecht aanvaardt een op zichzelf verboden strijdmiddel als rechtmatig, zoodra dit door den vijand wordt of werd toegepast.

De Engelsche bombardementen zijn voornamelijk gericht op militaire doelen. Men moet deze zeer ruim nemen, daar in den totalen oorlog zoo goed als elke industrie in de oorlogsmachine is ingeschakeld en elke tak van het bedrijfsleven hiervoor beteekenis heeft. Dit soort bombardementen is zonder meer gerechtvaardigd. Dat bij de vernietiging van deze oorlogstoerusting ook de burgerbevolking te lijden heeft, is betreurenswaard, maar onvermijdelijk.

Daarnaast valt echter niet te ontkennen, dat door Engelschen en Amerikanen ook bombardementen worden uitgevoerd, die slechts ten doel hebben het moreel van het Duitsche volk te breken. Deze bombardementen zijn rechtmatig, omdat zij ten eerste als repressaille-maatregelen zijn te beschouwen en ten tweede een uitvloeisel zijn van den totalen oorlog, die door Duitschland zelf is ontzettend.

Vroeger was het volkenrechtelijk volkomen geoorloofd een stad te bombarderen, die als een vesting was versterkt, ook al werden daarbij tevens de woonhuizen in puin geschoten. Thans vormt een heele landstreek een vesting, de Duitschers spreken zelfs van „de vesting Europa”. Ook hierin ligt een rechtvaardigingsgrond voor de luchtaanvallen, die de val van deze vesting ten doel hebben.

Dat de Engelsche bombardementen een omvang en intensiteit hebben aangenomen, die de vroegere Duitsche bombardementen verre overtreft, maakt voor de principiële beoordeeling geen verschil.

Deze oorlog, zooals die door Duitschland en Italië over de wereld is gebracht, is zonder de luchtbombardementen niet te winnen. Het hoofddoel van den oorlog is de overwinning en die zoo spoedig mogelijk. De bombardementen zijn daarom niet alleen gerechtvaardigd, maar ook noodzakelijk.

Zij, die zoo diep begaan zijn met het lot van het Duitsche volk, dat zij den Engelschen en Amerikanen hun luchtbombardementen verwijten, mogen beseffen, dat elken dag, dat de oorlog langer duurt, hij des te ondragelijker leed brengt over tienduizenden in de door Duitschland bezette gebieden. De wreedheden begaan tegen Joden, tegen politieke gevangenen, tegen vrouwen en kinderen, schreien ten hemel en deze worden door geen oorlogsnoodzaak ook maar eenigszins gerechtvaardigd.

Er moet aan de Duitsche heerschappij een eind komen, hoe eer hoe beter. Oorlogvoeren is een hard bedrijf, dat met op zich zelf afschuwelijke middelen moet worden uitgeoefend. Het kost menschenlevens, zoowel van jongen als van ouden, van vrouwen als van kinderen. Het baat niet om te trachten den oorlog te humaniseeren. De eenige, werkelijk afdoende oplossing om de burgerbevolking te beschermen tegen luchtaanvallen, is de afschaffing van den oorlog — en daartoe zijn de staten tot dusver nog niet bereid geweest. Zoolang men den oorlog als zoodanig aanvaardt, zal men ook de bombardementen moeten aanvaarden, hoe gruwelijk die ook zijn.

VOOR GASTHEEREN VAN ONDERDUIKERS.

Een ondergedokene in huis te hebben is vaak lastig. Maar het is een lichte last als ondergedokene en gastheer verstaan, dat zij hierin tezamen een en dezelfde vaderlandsche plicht vervullen, namelijk het onttrekken van een man aan den Duitschen oorlogsmoloch.

Daarom moet het niet voorkomen, dat men een ondergedokene tijdelijk zonder meer de deur wijst omdat er gewone logé's komen. De ondergedokene zal zich moeten schikken. Natuurlijk. Hij zal in zulke gevallen met een klein plaatsje of met tijdelijk logies elders genoeg moeten nemen. Maar de gastheeren moeten een ondergedokene niet zonder absolute noodzaak, weer al of niet tijdelijk, ten laste brengen van de organisatie. Want dan verzwaart men onnoodig haar toch al uiterst moeilijke en omvangrijke taak. De gastheeren moeten dus in zulke gevallen zelf blijven zorgen voor hun gasten.

GEMENGD-GEHUWDE JODEN.

Na de Portugeesche Joden zijn thans de Joden, die gemengd gehuwd zijn, aan de beurt.

Sinds begin Januari zijn zij te werk gesteld op Schiphol en aan het Boschplan, te Amsterdam. Onlangs is deze tewerkstelling door de Duitschers gecontroleerd. Hierbij zijn circa 150 Joden opgehaald, die niet op het werk verschenen waren. Hiervan zijn er 30 overgebracht naar de strafgevangenis aan den Amstelveenscheweg.

CRIMINEELE OF HANDELSSTATISTIEK.

Hieronder volgen de uitvoercijfers van een aantal categorieën goederen over vier jaren:

	1939	1940	1941	1942	
Manufacturen, stoffen, weefsels	46	17	18	19	(in miljoenen guldens)
Kleding en bereide pelerijen	4,3	1,5	4,9	18,9	idem
Dekens van wol en halfwol	337	48	—	363	(in duizenden guldens)
Bovenkleding van mannen	560	340	1500	3700	idem
Mantels, complèts, mantelpakken	72	13	95	283	(in duizend stuks)
Japonnen	42	5	28	284	idem
Kousen en sokken	5,5	5	12	13	(in duizend dozijn paren)
Overhemden	3	0,8	8,8	11	(in duizend dozijn)
Vlas en hennep	37	10	29	838	(in duizenden guldens)
Schoenwerk	0,6	0,3	4,8	14,3	(in miljoenen guldens)
Meubelen	2	1,8	3	9,2	idem
Versche groenten	28	39	59	57	idem

Bovenstaande cijfers omvatten niet den afzet aan de Duitsche weermacht in het binnenland, noch den export van textiel en andere waren door individueele Duitschers in pakketjes naar huis.

Zij omvatten evenmin de zeer groote hoeveelheden textiel, die door de Duitschers tot oorlogsbuit werden verklaard na de capitulatie en die in 1940 en 1941 naar Duitschland zijn gevoerd.

Daarom moet men vooral de jaren 1939 en 1942 vergelijken. Behalve in het eerste geval is dan bij alle groepen een enorme stijging van den export waar te nemen.

Hoe noodlottig deze stijging van den export is, wordt men zich pas goed bewust als men daarbij bedenkt dat de productie sinds 1939 op ontstellende wijze is gedaald.

Hieronder volgen van een aantal groepen producten de indexcijfers. Deze groepen correspondeeren niet precies met de hierboven gegeven groepen, maar zij laten toch summier vergelijking toe tusschen productie en export.

Stelt men het indexcijfer over het jaar 1938 op 100 dan krijgt men het volgende verloop:

	1939	1940	1941	1942	
Tricotage industrie	137	131	71	48	(naar verbruik garens)
Katoen- en linnen-weverij	108	91	44	29	(aantal getouwuren)
Katoenspinnerij	101	79	25	19	(aantal spiluren)
Kousen- en sokken-industrie	135	135	105	112	(aantal paren)
Overhemden	100	91	56	53	man-uren
Wolindustrie	124	115	108	93	id.
Schoenen	117	97	85	71	id.

In het Landoorlogreglement staat geschreven dat leveringen in natura alleen geoorloofd zijn voor de behoeften van het bezettingsleger en dat zij in verhouding moeten staan tot de hulpbronnen van het land.

Iets van den roof, gepleegd op het Nederlandsche volk, dien wij dagelijks in de heerschende schaarschte gevoelen, zien wij derhalve hierboven in cijfers uitgedrukt. Zij zijn ontleend aan wat men, ook nu nog, met een effen gezicht, handelsstatistiek noemt. **Crimineele** statistiek ware een beter woord.

Nog een statistiek.

Het sterftecijfer aan tuberculose per 10.000 personen	1939	1940	1941	1942	1943 (8 mnd.)
	4,10	4,31	5,92	6,12	7,60

Aantal gevallen roodvonk en diphteritis:

jaar	Roodvonk	Diphteritis
1940	8837	1730
1941	7197	5437
1942	12694	19407
1943 (8 mnd.)	16972	27284

En nu: de oorzaak?

15000 schoolkinderen uit steden boven de 20.000 inwoners zijn onderzocht op de toe- en afname van hun gewicht.

In vergelijking met het laatste halfjaar 1941 bleek dat er van afneming van gewicht sprake was:

In het eerste halfjaar 1942, bij jongens: bij 10,4 pct bij meisjes: bij 8,6 pct.

In het tweede halfjaar 1942, bij jongens: bij 15 pct. bij meisjes: bij 12,9 pct.

Wij kunnen veilig aannemen, dat de cijfers over 1943 nog ongunstiger zijn.

ALS DE INVASIE DAAR IS.

Indien niet alle teekenen bedriegen, kunnen wij eerlang groote militaire operaties in West-Europa verwachten. Wanneer precies? We weten het niet en kunnen het niet weten. Het kan een kwestie van dagen of weken of maanden zijn. En waar? We weten het al evenmin en kunnen ook dat niet weten. Er worden omtrent tijd en plaats heel wat speculatieve redeneringen gehouden. Doch de kennis van zaken ontbreekt ons en dat is maar goed ook. Een strateeg, die men in de kaart kan kijken, is geen goed strateeg.

Het zou voor de gemoedsrust van ons volk niet slecht zijn, als we onze zucht tot speculeeren wat wisten in te toomen. Want de hysterie van den oorlog heeft velen bevangen. De invasie, het invasie-gerucht en het invasie-probleem is allereerst een wapen in den zenuwenoorlog. Als zoodanig wordt het van beide zijden toegepast. Het wapen snijdt ook inderdaad naar twee kanten. Zoo moet men en wat er van geallieerde zijde over wordt gezegd en wat er van Duitschen kant over wordt geschreven voor alles opvatten. Men exploiteert de invasie zoo reeds voor zij er is. Daarom moeten wij ons niet te veel aantrekken van wat de vergiftigde pers te onzent schrijft. De invasie zal ongetwijfeld, daar waar zij komt, iets vreeselijks zijn. Zij zal ook daar waar zij niet komt ernstige gevolgen kunnen hebben, alleen al omdat de vijand tot alle kwaad in staat is.

Wij kunnen daar niet veel anders tegen doen, dan ons zelf beheerschen. Nu, en als het zoover is. De oorlog is duur en de prijs onzer bevrijding is hoog. De Duitschers meenen nu dat zij daarom ons volk van den drang om van hun juk bevrijd te worden kunnen afschrikken. Dat zijn van die propagandistische misvattingen, waaraan de nazi's, gedurende de vier jaren bezetting, rijk gebleken zijn. Ons volk beschouwt geen prijs aan goed en bloed te hoog voor zijn bevrijding. Waarom niet? Omdat de vijand ons geestelijk verdrukt en ons, als zijn toeleg gelukte, den geestelijken dood in zou jagen. Als wij van die verdrukking bevrijd worden, beschouwen wij alles wat wij van het uitwendige Nederland nog overhouden als toegift.

Wat moeten wij doen?

Onder ons volk leeft zeer sterk de vraag: Wat moeten wij doen als het zoover is; als de invasie daar is. Allerlei denkbeelden somtijds neergelegd in pamfletjes, doen daarover de ronde. Wij willen voorstellen de gedachte, dat wanneer West-Europa wederom tooneel van den strijd wordt ook voor ons land het militair karakter van den oorlog weer de overhand gaat krijgen. Wij moeten ons er van bewust zijn, dat van een eigenmachtig optreden van burgers in dien militairen oorlog geen sprake kan zijn. In de eerste plaats beteekent dat: Burgers mogen niet gewapenderhand tegen vijandelijke soldaten optreden. Dat is franc-tireurschap en volkenrechtelijk verboden. Het zou bovendien den vijand een gereede aanleiding geven tot represailles op groote schaal. Dit ware een onheil dat in geen evenredigheid staat tot door franc-tireurs te behalen successen.

Ook eigenmachtig optreden in ander opzicht, b.v. het strooien van glas of spijkers op de wegen om het vijandelijk vervoer te belemmeren, schijnt ons niet aanbevelenswaardig. Hoe weet men dat men daarmee niet tevens het verkeer van de bondgenooten belemmert? Wij gelooven, dat alle eigen bedenksels een groote kans hebben een averechtsche uitwerking te krijgen.

Geen eigenmachtig optreden dus, maar luisteren naar wat ons in die ure door de Regeering wordt geboden of geadviseerd.

Wij lazzen ook reeds een pamfletje, waarin de bevolking werd aangeraden om zich, als de invasie daar is en de Duitschers zouden terugtrekken, meester te maken van de gemeentehuizen en regeeringsgebouwen, teneinde daar de zaak te gaan zuiveren en „goede“ burgemeesters aan te stellen. Al deze en dergelijke adviezen zijn gevaarlijke nonsens. De bevolking heeft met de zuivering van het bestuursapparaat daadwerkelijk niets te maken. Daarvoor zorgt de Regeering en wel op haar tijd. Eigenmachtig optreden der bevolking in dit opzicht, doet een chaos ontstaan waar dit niet noodig is en vergroot de chaos waar zij reeds bestaat. De bevolking mag en moet er van uitgaan, dat de Regeering zorgt dat er bij den omslag een burgerlijk gezag aanwezig is en dat men daaraan dient te gehoorzamen, zich daarachter heeft te scharen. En men kan er veilig op rekenen, dat met het vertrek der Duitschers geen N.S.B. burgemeester in Nederland meer bestaat en dat er voor de vervanging gezorgd is.

Niet de straat op!

Tot de dingen, die de bevolking zich thans goed voor oogen moet stellen, behoort dit, dat de vijand mogelijkerwijs zal trachten haar als schild te gebruiken. Hij zal dat doen, niet als hij hier nog weerstand biedt, maar als hij terugtrekt. Zoolang er nog gevochten wordt, hebben beide partijen er belang bij, dat het slagveld ruim is en dat zij niet door de bewegingen van de burgerbevolking worden

BINNENLANDSCHE KRONIEK

Een eindverschijnsel.

Als wij de situatie aan het geestelijke front overzien, blijkt hoe ook daar, evenals aan de militaire fronten, de bordjes verhangen zijn. De vijand is in het defensief. De nazi-pers houdt zich meer en meer bezig met de problemen van na den oorlog en wel voor het geval van een geallieerde overwinning. Een paar jaar geleden, toen men nog geloofde in de eigen overwinning, ging men daar niet op in. Nu laat de nazi-pers zich niet alleen met critiek in op wat van Engelsche zijde daarover gezegd wordt, maar zij poogt ook te polemiseren met de clandestiene pers in Nederland. Het Weekblad „Storm” wijdde een groot artikel aan het boek van Boisot. Wat de nazi-pers daarover zegt is niet interessant. De nazi's hebben er trouwens geen belang bij hoe wij na den oorlog den staat zullen inrichten, want zij zullen er dan niet meer zijn. Wij signaleren alleen het verschijnsel, omdat het een decadentiesymptoom, een eindverschijnsel is.

Bedenkelijke toekomstklank.

In *Nederlandsche* kringen beweegt de belangstelling zich om twee polen. Om het heden en om de toekomst. Beide soorten van belangstelling juichen wij toe. Het is goed om ons te bezinnen en te beraden over de toekomst en de eischen, die zij stelt. In bescheiden mate doen wij daaraan mee. Bescheiden, want de hoofdzak is de strijd van het heden. Niet alleen, omdat wij nu eenmaal eerst van de Duitscher afmoeten, maar ook, omdat het heden zoo belangrijk is voor de toekomst. Slechts als wij ons in het heden goed houden, als wij den strijd van het heden goed door hebben en begrijpen waar het om gaat, kunnen wij ook voor de toekomst de dingen in het juiste licht zien. Daaraan ontbreekt nog veel. In een geschrift dat de ronde doet en dat tot titel draagt „Hoofdtrekken van een sociaal-economisch program” wordt sterk gepleit voor eenheid in de vakbeweging na den oorlog. Wij zijn daar tegen, doch erkennen het goed recht van een ieder om dit ideaal voor te staan. In het stuk lezen wij, dat het minimum dat inzake de vakbeweging geëischt moet worden, is de vorming van één Centraal Raad, waaraan alle bevoegdheden van de afzonderlijke vakcentrales op sociaal-economisch gebied zouden worden overgedragen.

En dan lezen wij: „Zou men onverhoopt ook op dit punt niet tot overeenstemming kunnen komen, dan dient o.i. de zaak bij decreet te worden geregeld”. Volgens het Duitse recept dus: Und willst du nicht mein Bruder sein, so schlag ich dir den Schädel ein.

Dit is niets anders dan nationaal-socialistische infectie. Wanneer men nu goed en principieel tegen het nationaal-socialisme vecht, kon men zulke bedenkelijke toekomstklanken niet ten gehore brengen.

Wij voorzien dat wij, na het herstel, tegen elementen van den nazi-geest moeten vechten, gelijk wij na 1813 tegen elementen van den Napoleon-geest moesten optornen.

Arbeid aan verdedigingswerken.

Gelijk ook elders uit ons blad blijkt, is het vraagstuk van het werken van den vijand den laatsten tijd in een nieuw stadium gekomen. Eerst werden in Zeeland burgers gevorderd voor het werken aan verdedigingswerken. Daarna ook in Noord-Holland. Nu is het ook in Groningen, Friesland en Drenthe begonnen. In Groningen werden de aannemers uitgenoodigd om op het Arbeidsbureau te komen spreken over een aangelegenheid van bijzonder belang. Alle verschenen personen werd daar aangezegd om met hun personeel te Delfzijl, voor de weermacht te gaan werken. Toen zij daar aankwamen werden zij ingescheept naar Duitse waddeneilanden, om daar aan verdedigingswerken te arbeiden.

In Hoozeve en Meppel moeten alle mannelijke personen, doctoren, „geestelijken” en bakkers uitgezonderd, veertien dagen aan het vliegveld Havelte arbeiden. De burgemeesters moesten de menschen aanwijzen. Helaas, terwijl in Zeeland en Noord-Holland verscheidene burgemeesters weigerden, zij deden dit. In Hoozeve wees de burgemeester om te beginnen een ploeg van 200 man aan. Maar van de 200 aangewezenen bleven er 190 weg. Thans is de burgemeester gearresteerd.

Ieder, die hier voet bij stuk houdt en weigert in strijd met zijn plicht te handelen, is een zegen voor zijn volk. Onze eerste natio-

nale plicht is: niet strijden tegen het eigen land en niet behulpzaam zijn in de oorlogvoering tegen het eigen land.

De werkgevers en hun onderduikers.

Nog maar al te veel vernemen wij van werkgevers, die hun ondergedoken personeel, ondergedoken wegens bedreiging met krijgsgevangenschap of anderszins, het loon niet meer doorbetalen, ook in gevallen waarin de werkgever daar financieel zeer wel toe in staat is. Wij wekken er toe op, dat ieder hier zijn plicht doet en dat dus de werkgever als het even kan, het volle loon doorbetale.

Aardappelen naar Duitschland.

Het gevaar is groot, dat onze aardappelen naar Duitschland gaan. Daarom moet men de aardappelen zoo lang mogelijk vasthouden en zoo traag mogelijk afleveren. Het vormen van voorraden bij particulieren werke men echter zoo sterk mogelijk in de hand.

Catastrophe-inzet.

Op alle arbeidsbureaux zijn dienstverplichtingsformulieren klaar gemaakt voor een z.g. catastrophe-inzet. Hiervoor zijn menschen genomen, die vrijgesteld zijn van arbeidsinzet. De dienstverplichtingsformulieren zijn in tweevoud klaargemaakt. Een exemplaar berust bij den Ortscommandant en het andere bij het arbeidsbureau. In geval van nood worden deze formulieren per koerier door de weermacht thuisbezorgd. De arbeidsbureaux moeten dezelfde formulieren bij de werkgevers bezorgen, zoodat de menschen van twee kanten bericht worden.

De Arbeidsdienst en de N.O. Polder.

Onze vriend Knetsch meldde d.d. 19 Januari aan de directeurs der Gew. Arb. bureaux, dat van de arbeidsmannen, die tusschen 6 en 13 Januari in den N.O. Polder moesten arriveeren, velen niet gekomen zijn.

„De berichten over de aantallen, die te bestemder plaatse zijn gearriveerd, zijn zeer teleurstellend”, aldus de heer Knetsch.

Sinds eenigen tijd — er zijn ook belangrijke arrestaties gedaan — is de N.O. Polder niet veilig meer. De polder is een groote fuik, waar de Duitscher nog eens een grooten slag kan slaan als hij menschen vangen wil. Het is maar beter er zich verre van te houden.

De Arbeidsdienst en het Oostfront.

Bij schrijven van 21 Januari 1944, no. 200-6 deelt de hoofdstaf afd. no 1 mede, dat op 1 Maart 1944 een aantal arbeidsmannen zal worden opgeroepen waaruit het Oostcorps no. 20 zal worden samengesteld ter grootte van 1200 man, hetwelk tusschen 15 April en 30 Juni 1944 zal worden ingezet in het district Bialystock.

Aan het hoofd van het corps komt te staan de arbeidsleider J. T. Kuiper, een vriend van Mussert.

Ouders, opgelet!

Het onderwijs en de Volksdienst.

Op aandrang van den Ned. Volksdienst zal van de zijde van het Departement ter hand worden genomen een voorziening in schoolvoeding en schoolkleeding. De verzorging zal geschieden door den Volksdienst, al zal deze daarbij „voorloopig op den achtergrond blijven”.

Schoolbesturen zullen dus hebben te verwachten van de zijde van het Departement of van de Inspectie een of meer circulaires, verzoeken om opgaven of iets dergelijks.

Het is duidelijk dat medewerking, in welken vorm ook, moet worden geweigerd. Geen inlichtingen geven. Laat u niet misleiden door de omstandigheid, dat in de stukken de Volksdienst niet genoemd wordt.

Wat wil de Volksdienst?

„Steun aan die volksgenooten, die voor het Volk van waarde zijn, dus diegenen, die een gezonde erfstroom kunnen doorgeven, daarmee gezond nageslacht scheppend, dat voor 't Volk van waarde is”.

Dit houdt in „dat het niet gezonde deel van het Volk, de z.g.n. debielen en niet valide volksgenooten voor 't werk van den N.V.D. van geen waarde is”.

„Het erf-biologisch gezonde gezin, als kern van een erfbiologisch gezond Volk is het richtsnoer volgens hetwelk de N.V.D. werkt”.

Aldus de Leider van den Ned. Volksdienst aan zijn hoofdamtbanen. Laat toch geen waarachtig Nederlander eten van dit afgoden-offer. Het geld en het goed van den N.V.D. is een heidensch offer, dat gebracht wordt aan den afgod Volk. (Let op de hoofdletter I)

Wat de politie niet moet doen.

Alle handelingen, die in het belang van den vijand zijn, o.a.:

Persoonsbewijscontrole;
wegbrengen, ophalen en opsporen van jongens die ondergedoken zijn voor Arbeidsdienst of Arbeidsinzet;
wegbrengen, ophalen en opsporen van Joden;

wegbrengen, ophalen en opsporen van krijgsgevangenen, meehelpen aan razzia's; het niet tijdig rondbazuinen van eventuele vervolgingen en razzia's, enz.

De nieuwe distributiestamkaart.

De nieuwe stamkaart is niet noodig in het belang van een goede voedselvoorziening. Zij is een Duitsche politiemaatregel, voornamelijk ten behoeve van den Arbeidsinzet.

Alles moet worden verricht om de uitgifte te vertragen en de uitwerking van den maatregel te bederven. Ieder die daar ambtelijk of niet ambtelijk iets aan doen kan, is daartoe verplicht. Het gewone publiek moet op een eerste oproeping niet verschijnen. Het bestaan van bevolkingsregisters is nog altijd funest.

De Nederlandsche ambtenaren hadden medewerking aan dezen maatregel behoeven te weigeren. Nu zij dat niet gedaan hebben en de maatregel toch doorgevoerd wordt, moet ieder ambtenaar individueel beoordeelen of hij door aan te blijven en het werk uit te voeren de zaak voorzoover zijn gemeente betreft, *afdoende* kan saboteeren. Kan hij dat niet, dan is het alsnog zaak heen te gaan, met medeneming of vernietiging van zooveel mogelijk bescheiden.

De Heraut.

Het verheugt den schrijver dezer Kroniek te kunnen mededeelen, dat gebleken is, dat de opname van de advertentie betreffende het geschrift van Ds. Schouten uit Amersfoort, in de Heraut, waarvan wij in ons vorig nummer melding maakten, een gevolg was van de ziekte van den persoon, die voor het opnemen van advertenties verantwoordelijk was. Prof. Kuiper was niet op de hoogte en heeft terstond maatregelen genomen om herhaling te voorkomen.

DE MEISJES EEN SCHANDVLEK.

Meer en meer zien we het Nederlandsche meisje optreden in voor haar niet geaarde beroepen. Meisjes controleeren onze treinkaartjes, bedienen trams en bussen, bezorgen de post, verzorgen de administratie en noem ze verder maar op. Overal treden ze naar voren.

Daartegenover staat het steeds nijpender wordende vraagstuk van de huishoudelijke hulp. In duizenden gezinnen pijnigt een door de distributie en schaarschte opgejaagde huisvrouw zich af, ze weet geen hulp te krijgen bij haar kinderen, zelfs niet voor haar zieken. Bezorgd wordt er niet meer, nieuw koopen kan niet meer en de meisjes gaan de dikbetaalde betrekkingen voor de Duitschers vervullen.

Voor de Duitschers, ja zeker, voor de Duitschers.

Wij vragen ons af, of die meisjes dit zelf wel beseffen. In hun onnoozelheid gaan ze vaak het interessante werk van een man doen, wellicht met goede bedoelingen. Ze blijven bij hun ouders en ze zorgen, dat de boel niet in het honderd loopt. Zoo meenen ze.

In feite torpedeeren ze evenwel het Nederlandsche leven en versterken het front van den vijand. Elk meisje, dat hier een man vervangt, is oorzaak, dat er één meer naar Duitschland gaat en elke man, die naar Duitschland gaat, maakt één soldaat voor het front vrij.

Deze feiten zijn nu eenmaal niet te loochenen.

Het is door en door bedroevend, dat het zoo anti-Duitsche Nederland geen geestelijke kracht toont, dit te kunnen voorkomen. Heel onze propaganda moet zoo worden, dat geen man en geen meisje zich meer leent voor dit doel. Deze meisjes zijn een schandvlek.

Open brief aan Meester Prikkeldraad

Amice,

Het is nu de tweede maal, dat ik je in mijn leven ontmoet, eerst in het begin van Januari en nu weer in Februari, en als ik op je nummers let, dan is het niet onmogelijk, dat ik je straks in Maart nog eens tegen het lijf loop. Nu ik zoo ruim de gelegenheid heb gehad je eens goed aan te zien, nu moet ik eerlijk zeggen, dat 't mij zeer spijt, dat ik je niet eerder heb ontmoet. Je vriendelijke ou-bollige gelaat is vriendelijk als een openbloeiende roos, je echte Kuyperiaansche hangwangen zullen kunnen bibberen van rechtmatige toorn, je tintelende oogen achter je groote brilleglazen schitteren van ingehouden pret, van je gezicht is zoo maar af te scheppen rondborstige oud-hollandsche gemoedelijkheid. Mijn beste vriend, hoe hebben ze het toch in de wereld kunnen bestaan jou bij je creatie Prikkeldraad te noemen?

Wat is er toch aan jou, dat op prikkeldraad gelijk?

Eerst dacht ik: het zit wellicht onder je hoed. Een stekelige broos en piekharen zouden je naam hebben kunnen geïnspireerd. Maar toen ik je de tweede maal ontmoette zonder je „Eden-hat“, die je zoo goed staat, werd alle illusie mij ontnomen. Je kale knikker herinnert mij eerder aan het helaas ter kwader ure verdwenen sigarenmerk „Abonné“, dan aan puntig prikkeldraad.

Voorts kan er onder een boezem, waarop zulk een vriendelijk hoofd balanceert, toch ook geen hart zetelen, dat prikkelend is. Neen, waarde vriend, al zeg je het zelf, nadat ik je goed heb aangezien en nadat ik je blootshoofds heb gezien, geloof ik niet meer dat om jouw hoofd en hart prikkeldraad zit.

Het kan ook niet zitten in de grootheid van je denken. Puntig en scherp zijn je hersens allerminst. Waren ze dat, dan zou je geen plutocraat en democraat tegelijk zijn en evenmin een combinatie van Oranje en bolsjewieken uitdenken, waarover je de tweede keer tot ons sprak. Zulke combinaties geven geen blijk van intelligentie, maar veeleer van een zeer geringe verstandelijke ontwikkeling. Zulke combinaties maakt een warhoofd, maar geen scherp en puntig denkend mensch. Ook daar kan dus de inspiratie tot jouw naam niet gevonden worden.

Het eenige, mijn beste vriend Prikkeldraad, dat op stekels gelijk en dat ik aan je heb kunnen ontdekken, is de oranje-sovjet-ster, die je in plaats van je das hebt voorgespeld. Daar zitten tenminste prikkels aan, die schijnbaar venijnig kunnen steken. Maar het is onmogelijk, dat ze daaraan je naam hebben ontleend, want je verwacht die eerst na den oorlog voor je houding van nu.

En toch, al schrijvende kom ik er geloof ik achter, ik geloof, dat ik het nu weet, waarom ze je dien naam gegeven hebben: het is uit zuiver angst tegen mij, je vriend Invasie.

Je gelooft het misschien niet? Ik wel, ik zal je uit den droom helpen. In den tijd, dat jij het levenslicht zag, werd ik verwacht. En om te voorkomen, dat mijn komst al te vlot zou verlopen, gebruikten ze massa's werkelijk prikkeldraad, zooveel zelfs, dat de boeren het van de omheining van hun land moesten halen. De angst joeg hen naar de keel en vervulde hun hoofd en hart zoo geweldig, dat toen ze jou ten doop moesten houden, gaven ze in jouw naam de uitdrukking van hun wezen. En toen noemden de dwazen jou.... Prikkeldraad.

Het gekste is nu, dat ze mij bang willen maken met jou.

Hoe is het mogelijk?

Je heb zoo geweldig veel sympathieks. Het zijn niet alleen je vriendelijke oogen en je gemoedelijke hangwangen. Er is meer.

Je noemt je zelf een „ware nederlander“ en je schrijft Hare Majesteit met hoofdletters. Het één dekt het andere. Je erkent daarin onze Vorstin nog als Majesteit, bekleed met gezag over onze landen.

Heusch, vriend Prikkeldraad, nu staan we dicht bij elkaar: Kom aan mijn hart. Wat ik straks hier kom doen, is niet anders dan de bevrijding van alle ware nederlanders, die nu door degenen, die jou hebben voortgebracht, worden verdrukt en de hernieuwde vestiging van het gezag van Hare Majesteit, die jij, in je onnoozelheid, nog met hoofdletters schrijft.

Kom, vriend Prikkeldraad, deze brief eindigt met een loflied op je. Laat je vriendelijke oogen maar eens wat tegen ons lachen, hoe ze ook met je omsollen en hoe ze je ook noemen, Jodewin of Prikkeldraad, wees verzekerd: Ik kom en ik kom met spoed.

Tot ziens,

je vriend

INVASIE.

DE OORLOG

De oorlog is in een critiek stadium getreden, niet slechts militair; ook zielkundig is de spanning ten top gedreven. „Het gaat goed”, — we weten het, maar het kan ons niet veel meer schelen. Ieder onzer weet dat de oorlog „eigenlijk” reeds gewonnen, de rest „slechts” een kwestie van afwikkeling is. Maar voor ons allen gaat het thans alleen om de vraag, **hoe lang** wij nog den steeds feller wordenden druk der tyrannie zullen moeten dragen. Of met andere woorden: komt er binnenkort invasie? Hoe en waar? Staat de groote aanval-van-alle-kanten op Duitschland werkelijk voor de deur? Men wachte zich voor voorspellingen. In dezen oorlog werd de eeuwen-oude krijgslist der misleiding van den vijand doelbewuster dan ooit toegepast, van de bewuste leugens van Hitler (b.v. vriendschaps-betuigingen tegenover buurstaten, telkens als ze nummer één op de nominatie van slachtoffers stonden) tot aan de haast geniale Geall. perscampagne van ruim anderhalf jaar over de ophanden zijnde invasie, waarmede men een binding in het Westen van tientallen divisies bereikt heeft, xan een troepenmacht, die b.v. bij Stalingrad wellicht de beslissing ten gunste van het Derde Rijk had kunnen forceeren. Ook thans zouden alle wereldkundig gemaakte maatregelen der Geall. (benoeming van opperbevelhebbers enz.) niet meer behoeven te zijn dan handige camouflage; de Duitschers zouden dan weer voor de zooveelste maal er ingetrape zijn (want dat zij de invasiedreiging au-serieux nemen, blijkt afdoende uit de dagbladen). Anderzijds zou zelfs de op zichzelf zoo onverwikkelijke Russisch-Poolsche kwestie zand in de Deutsche oogen kunnen zijn, om den indruk van diepgaand verschil van meening onder de Bondgenooten, te vestigen en zodoende in het Nazirijk het gevoel te laten opkomen dat er misschien toch geen invasie zou komen. Wij weten het niet. Wij willen ook de macht van Duitschland niet onderschatten. Zonder eenigen twijfel zijn de verrichtingen van het Deutsche leger aan het Oostfront verbazingwekkend: alweer hebben ze het klaar gespeeld de bij Rowno doorgebroken Russische legers tot staan te brengen, de zwenking naar het Zuiden, in de richting Lemberg-Karpathen, te voorkomen; ze wisten de voor hen onmisbare ertsmijnen van Kriwoj Rog en Nikopol maandenlang tegen de

WIND ZAAIEN — STORM OOGSTEN.

Wie in dezen tijd eens een genoeg wil beleven, moet trachten eens geregeld lezer van het politiebld te worden. Soms staat het gelijk met het genieten van een boeiend geschreven Wild-West-roman, waarbij de eene spannende overval den anderen overtreft in sensatie. De politie-ambtenaren zijn bij het verschijnen van het blad op Donderdag al zoover, dat ze elkaar toevoegen: het zijn er **maar** zes deze week. Wie daarnaast het politie opsporingsregister eens doorloopt met zijn 23.000 namen krijgt een warm gevoel van binnen. Hier zijn de levende bewijzen :het gaat goed met de verzet-actie in Nederland.

We willen het toch iets anders zien. Dit is nu de winst, die de vijand zelf over ons land boekt. Men heeft wind gezaaid, te onzaliger ure distributie- en bevolkingsapparaat aan het front gebracht, en nu oogst men den storm, die daarop noodzakelijk altijd volgen moet.

Maatregelen helpen daartegen dan ook niet. Ze volgen elkaar wel in een steeds sneller tempo op: De bewaking van distributiebureaux en -transporten was reeds lang een feit: de ontwapening van een groot deel van onze politie is erop gevolgd; Zaterdag 5 Februari heeft men nu weer opdracht gegeven aan alle politie-instanties de secretarieën in Nederland dag en nacht te bewaken: Nu meldt de krant weer, dat de Landwacht een politionele opdracht krijgen zal en daarvoor worden nu opgeroepen alle leden van de W.A., S.S., P.O. en den Jeugdstorm, voor zoover zij daarvoor geschikt zijn.

Het stuk, waarin dit laatste aan ons wordt medegedeeld, daverd aan alle zijden van onzin. De politie is niet tekort geschoten. Neen. Een kleine minderheid saboteert en moordt. Zeker 90 pCt. van ons volk keurt de „duistere praktijken” af. Zij brengen de geordende maatschappij in gevaar. Prachtig niet?

De Duitschers en de N.S.B.-ers maken zichzelf tot een grandioze bespotting. De feiten zijn immers totaal andersom, 5 pCt. misdadigers, zich N.S.B.-ers noemend, hebben zich aangesloten bij den vijand en zij zijn het geweest, die onze ordelijke en geordende

hevigste aanvallen te behouden. En toch, wat lijkt dit allemaal op den nazomer 1918! Wie zich de moeite getroost om b.v. de Duit-sche „Regimentsbuecher”, verslagen omtrent de verrichtingen van de afzonderlijke regimenten en andere eenheden in den oorlog 1914-1918 na te lezen, kan het niet nalaten respect te hebben voor **troepen**, die met de nederlaag voor het oog tot het laatste toe gevochten hebben. Geen bewondering gevoelt men echter voor de Deutsche **leiding**, die volkomen op de hoogte met de onvermijdelijke nederlaag, geen besluit kon nemen om het pleit bijtijds verloren te geven, teneinde althans overbodige offers te besparen. De vraag aan de legerleiding van den toenmaligen Rijkskanselier, of men soms door de ontwikkeling van den oorlog genoodzaakt was vredes-voorstellen te doen, werd door Generaal Ludendorff nog op 18 Sep-tember 1918, zes weken na den eersten doch beslissenden doorbraak aan de Somme, ontkennend beantwoord. Maar op 1 October werd de vertegenwoordiger van de Rijksregering in het hoofdkwartier, eerst bij het krieken van den dag en later in den loop van 12 uur zesmaal (!) door Ludendorff (en ten slotte ook door Hindenburg) a.h.w. gesommeerd, onmiddellijk wapenstilstand aan te vragen. „Ons front is ongeschokt, onze troepen hebben tot nu toe alle doorbraak-pogingen van den vijand zegevierend verijdeld. Ik kan echter niet garandeeren, dat niet een divisie bezwijkt en het heele front in elkaar doet storten”. Wie herkent niet de woordkeuze van de tegenwoordige weermachtberichten en van de commentaren daarop? Nooit hebben de „Sowjets” eenig succes, het gelukt de Deutsche luchtverdediging steeds weer, geconcentreerde aanvallen van de „Engelsche luchtpiraten” tegen te houden, zoodat bommen slechts „lukraak” geworpen worden. Nog niet eens zoo lang geleden heetten de Engelschen „militaire idioten”, Goebbels overstroemde van bij-voeglijke naamwoorden bij de beschrijving van de „panden der overwinning”, Oekraïne en Kaukasus. Men scheen te vergeten, wie het felst tegen de stomme Deutsche propaganda van 1914-18, die niets beters wist te bedenken dan den vijand te bagatelliseeren en belachelijk te maken, te keer ging: n.l. Hitler zelf (zie „Mein Kampf”, blz. 199). Ondertusschen liggen ruim 2/3 van alle groote Deutsche steden (en van de wapenfabrieken!) plat, Duitschland raakte met de Oekraïne naast de ertsven vermoedelijk ook een belangrijk deel van zijn „levensmiddelenbasis” kwijt en op de oneindige Russische laagvlakte ligt de bloem der Deutsche jeugd begraven. Bij de bond-genooten gist het steeds meer. Vandaag (14 Februari) is de derde Finsche minister te Stockholm aangekomen, kennelijk om over de afzonderlijke vrede te onderhandelen. Waarlijk, het zou ons niet verrassen indien de Geallieerden Duitschland rijp voor den storm zouden achten. Wie weet? Misschien zijn we inderdaad binnenkort getuigen van de grootste krijgsverrichting van alle tijden: de ver-plettering van de Deutsche Wehrmacht.

samenleving, waaraan men in Duitschland een voorbeeld nemen kon in gevaar brachten en zij hebben niet gearzeld de eerste deelen van onze volkshuishouding, de distributie en de bevolkingsadmini-stratie te gebruiken voor hun sinister doel. Zoo zaaiden ze den wind. Nu oogsten ze storm, 90 pCt. van ons volk is niet ernstig ongerust en slaat met klimmend enthousiasme en met stijgende bewondering het werk van ons guerilla-front gade.

Wij voorspellen Duitschers en N.S.B.-ers meer.

De invasie staat voor de deur en daarmede de afrekening.

De stormoogst zal toenemen. Tegen een goeden storm is niets bestand, zeker niet de gammele en verrotte stukken, die deze mis-dadigers om hun op instorten staand leverschuis zetten.

De politie moet ons steunen en zij zal dit doen. Zoo gaan wij, 90 pCt. van ons volk, de toekomst met vertrouwen tegemoet.

JEUGD VOORAAN!

In het kader van de massa-suggestie voor de jeugd, bezocht Max Blokzijl ook Haarlem. De opkomst in de oude Spaarnestad was, niettegenstaande de herhaalde verzekering dat er een steeds groeiende belangstelling voor het Nationaal Socialisme bij de jeugd te constateren valt, gering. Toch is de jeugd van Haarlem actief en leeft fel en heftig mee in onzen nationalen strijd.

De directeur der M.T.S. te Haarlem, Dr. Ir. van der Veer, zoo juist van het Oostfront teruggekeerd, moest dat ervaren, toen hij een nieuw vak: „Nationaal Socialistische Vorming” aan het leer-plan der school wilde toevoegen.

Het houden van deze lessen, waarin de erfelijkheidsleer, rassen-kunde enz. door een N.S.B.-leeraar in de lichamelijke opvoeding (sic!) zouden worden gedoceerd, werd door de M.T.S.-ers on-mogelijk gemaakt.

Op waarlijk kloeke wijze hebben zij en den betrokken leeraar (hem zelfs hardhandig) en den Nat. Soc. directeur en zijn satellieten aan het verstand gebracht, dat zij dezen Nat. Soc. import niet wenschten te accepteren.

belemmerd. Vandaar dat de Duitschers thans nog hetzelfde zeggen, als wat men van Londen uit ons aanraadt: In geval van gevechts-handelingen thuis blijven en zich niet op straat vertoonen.

Dit zal veranderen, als de Duitscher terugtrekt. Dan is het zijn belang, dat de bondgenooten hem niet te dicht en te snel op de hielen zitten. Wanneer het den Duitscher zou gelukken voor zijn terugtocht de massa's van ons dichtbevolkte land op de been te krijgen, zou dat een versperring op de wegen geven, waardoor de operaties onzer bondgenooten in hooge mate werden belemmerd. Zoo heeft de panische vlucht der Belgische en Fransche bevolking in 1940 den Geallieerden enorm gehinderd. Wij moeten er ons welbewust op instellen, dat zulks zich niet herhalen mag. Er zijn aanwijzingen, dat de Duitscher onder het mom van evacuatie zal trachten op sommige plaatsen op een bepaald oogenblik de menschen op straat te krijgen en ze een bepaalde richting uit te laten lopen. Ons is een evacuatieplan bekend, waarbij de menschen, omdat het n.b. in hun woningen te gevaarlijk zou worden, de opdracht krijgen den weg op te gaan, waarlangs men troepen der geallieerden kan verwachten. Ieder voelt, dat dit een ramp zou zijn: Den geallieerden de weg versperd, de Duitscher gedekt door burgers en de burgers tusschen hamer en aambeeld. Elk evacuatieplan is natuurlijk gebaseerd op het Deutsche krijgsbelang.

Wij moeten, als het even kan, thuis blijven. Wij moeten in ieder geval niet den weg of de straat op gaan. Wij moeten niet ingaan op geruchten. Als de Duitscher ons de straat op wil hebben, zal hij ongetwijfeld geruchten gaan verspreiden. Het gerucht zal ontstaan, dat onze woningen; let wel: juist onze straat en onze woningen, platgeschoten zullen worden.

Dan komt het er op aan onze zelfbeheersching niet te verliezen. Wij mogen de oorlogvoering der onzen niet belemmeren. Onze bijdrage tot de overwinning in die ure is allereerst: de onzen niet te hinderen in hun operaties. Dat is ook voor ons zelf, persoonlijk, het veiligst. Grooter dan de gevaren van een bombardement is 't gevaar als wij zelf met onze kinderen ons tusschen de strijdende legers zouden bevinden. In onze huizen of in onze tuinen kunnen wij de veiligste plaatsen inrichten en opzoeken, hebben wij levensmiddelen en andere levensnoodzakelijkheden bij de hand. Laten wij dat er goed bij ons zelf inhameren. Laten wij nu goed beseffen, wat er straks van ons gevraagd wordt, zoodat wij straks niet door angst en zenuwachtige lichtgeloovigheid verleid, ons zelf in gevaar geven en het bevriende leger in zijn werk bemoeilijken.

VOOR OUDERS VAN ONDERDUIKERS.

Men vestigt er onze aandacht op, dat sommige ouders, van wie er kinderen ondergedoken zijn, zich niet of te weinig gelegen laten liggen aan de verzorging van hun kinderen met kleding.

In het algemeen moet men toch als ouder ruimschoots tevreden zijn, indien er menschen worden gevonden, die aan hun kind voedsel en onderdak verschaffen. De zorg voor kleding e.d. moet men niet op anderen willen afschuiven. Laten alle ouders hun taak in dit opzicht goed verstaan en de moeilijkheden der onderduiking niet vergrooten door traagheid en zorgeloosheid hunnerzijds.

DOORGEVEN!

Maar al te vaak hooren wij nog van menschen, die hun krant na lezing verbranden. Bedenkt toch, dat als iedereen zijn krant aan een ander doorgeeft, dit evenveel beteekent als een verdubbeling van de oplaag.

Met groote moeite en groot gevaar, ook ten koste van slachtoffers, die van tijd tot tijd in handen der Duitschers vallen, vergooten wij onze oplaag. Bij elk nummer gaan wij omhoog.

Maar indien gij, lezer, Uw krant verbrandt, maakt gij het effect van ons werk voor een deel weer ongedaan. Het is toch volkomen ongevaarlijk en een kleine moeite om dit blad na lezing bij een ander in de bus te stoppen. Steunt dit werk, ook hierin, dat gij dit blad na lezing, vlug doorgeeft.

SCHIJNOVERVAL.

Een aantal N.S.B.-ers te Doesburg wilde probeeren of het personeel van het distributiekantoor wel een „goede” houding zou aannemen bij een overval.

Er werd dus een schijn-overval op touw gezet.

Een uur van de voren werd dit plan echter bekend aan het personeel, dat zich daarop voorzorg van stokken, gummislangen, enz.

Gevolg: 8 zwaargewonde N.S.B.-ers in het ziekenhuis.

Een dergelijk voorval speelde zich af te Leiden.

dat het aantal benoemingen bij het bijzonder onderwijs, in strijd met de verordening geschied, thans meer dan 600 bedraagt;

dat de Duitschers bij een invasie ten Noorden van Calais van plan zijn onmiddellijk alle in Nederland woonachtige technici van waterstaat te arresteren;

dat het loodswezen officieel is ondergebracht bij de Deutsche Kriegsmarine;

dat de jongens van den N.A.D. op het vliegveld in Leeuwarden werken en aldaar moeten overnachten, terwijl de Duitschers, die daar dienst hebben, in de stad mogen slapen;

dat de commandant van Vught (de opvolger van Schmielefski) wegens wangedrag (het gedurende vier dagen en nachten in een bunker opsluiten van ongeveer 70 vrouwen) is ontslagen en naar Scheveningen overgebracht en dat hij is opgevolgd door Wacker, den Commandant van Haaren;

dat de Philips-Verwalter Dr. Nolte door de pakkerij van Philips hoeveelheden goederen laat verpakken en per spoorwagen verzenden naar Neurenberg; dat één dezer zendingen o.a. bevatte 5 complete slaapkamers, 120 Philips scheerapparaten, 750 Philips-knijpdynamo's, 31 radiotoestellen, 7 keukenuitzetten, 4 kisten (100x50x70) met sigaren en één kist met sigaretten, 300 paar zijden kousen, filmapparaten, bontjassen, stofzuigers, fietsen, rijwielbanden, conserven en spiritualiën;

dat tijdens de morgengodsdienstoefening op 31 Januari een overval op een der Gereformeerde Kerken te Aalten heeft plaats gehad, waarbij 35 personen zijn gearresteerd, terwijl 7 personen uit de Chr. Geref. Kerk het slachtoffer werden van een overval aldaar; dat momenteel ruim 450.000 Nederlandsche arbeiders in het buitenland werken, waarvan ongeveer 375.000 in Duitschland;

dat bij de Gemeente Telefoon te Amsterdam 10 personen zijn aangesteld met de opdracht bepaald aangegeven nummers te controleren en d.m.v. steekproeven de gesprekken van anderen af te luisteren;

dat in de afgelopen weken o.a. de distributiekantoren van Oud-Beyerland, Klundert en Beesd zijn leeggehaald; terwijl ook de bevolkingsregisters van Zuid-Beyerland, Piershil, Boekel, Heerjansdam en Poortugaal naar „veiliger plaatsen” zijn overgebracht; dat te Oosterhesselen zowel de distributiescheiden als het bevolkingsregister (voor zoover intact) zijn medegenomen; dat bij een bezoek aan Tilburg de buit bestond uit 105.000 controlezegels voor de persoonsbewijzen;

dat de Sicherheitspolizei iedere week een lijst krijgt van hen, die studieboeken afhalen aan de verschillende universiteitsbibliotheken: men zij op zijn hoede bij het halen van boeken voor thuis-studeerenden;

dat de chef van de administratie-afdeeling van de Ned. Spoorwegen Drs. A. M. Groot, bezig is maatregelen te nemen teneinde ambtenaren, die om arbeidsinzet of krijgsgevangenschap ondergedoken zijn, financieel te treffen;

dat de stoomtreinen sinds 12 Februari niet meer mogen worden verwarmd;

dat eind Januari alle Portugeesche Joden 's nachts van hun bed zijn gelicht en naar Westerbork zijn overgebracht;

dat de vluchtheuvels in ons land vóór 15 Februari verdwenen moeten zijn, omdat de Deutsche Weermacht ze met het oog op het groote tekort er van en de toenemende vraag er naar aan het Oostelijk front heeft gevorderd.

VERANTWOORDINGEN.

AHO f 37.50; NH f 20.—; JDW f 300.—; WV f 5.—; GLO; ACB f 100.—; TBB f 100.—; DJ f 10.—; Oké f 20.—; AZ f 100.—; GF f 25.—; FEC f 9.—; EVD f 7.—; WND f 75.—; UA f 2.50; EST f 100.—; Beurs f 25.—; SHL f 15.— plus f 25.—; BAK f 40.10; JBD f 10.—; KOW f 0.15; HON f 29.26; AMNZ f 30.—; BB f 10.—; BBS f 10.—; BGB f 178.—; DV f 17.50.

RECTIFICATIE.

Uit den lezerskring wordt ons medegedeeld, dat de zinsnede in het artikel „Zelfzuchtige critiek” in het Novembernummer: „De officieren lieten hun aanvoerder liever in de steek dan den vijand te trotseeren”, niet in overeenstemming is met de werkelijkheid. Generaal Winkelman heeft te dezer zake nimmer een advies gegeven; hij was reeds tevoren in krijgsgevangenschap weggevoerd. De reden daarvan was bij vele officieren niet bekend.

Wij nemen van deze mededeeling gaarne nota.